

Łukasz Kusiak

***Wynikowy plan nauczania historii
w III klasie szkoły ponadgimnazjalnej
do podręcznika
Poznać przeszłość, zrozumieć dziś. XIX wiek,
klasa III, część 1***

Redakcja

Joanna Adamczyk

© Copyright by Wydawnictwo Piotra Marciszuka STENTOR

© Copyright by Łukasz Kusiak

Warszawa 2014

Wydawnictwo Piotra Marciszuka STENTOR

02-793 Warszawa, ul. Przy Bażantarni 11

tel. 22 544 59 00, faks 22 544 59 03

e-mail: stentor@stentor.com.pl

www.stentor.pl

Temat lekcji	Liczba godzin	Odniesienia do PP	Wymagania edukacyjne w ujęciu czynnościowym		Metody i środki dydaktyczne	Procedury sprawdzania wiedzy
			poziom podstawowy	poziom ponadpodstawowy		
<p>1. Rewolucja francuska</p> <p>Francja przed rewolucją</p> <p>Ku republice</p> <p>Jakobini, termidorianie, dyktoriał</p>	2	<p>III.5.6</p> <p>III.5.7</p> <p>III.5.9</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty i przyporządkowuje je do wydarzeń: 14 VII 1789, 26 VIII 1789, 3 IX 1791, 1792, 1793, 27 VII 1794</p> <p>– wyjaśnia pojęcia i terminy i posługuje się nimi: rewolucja francuska, stan trzeci, legitymizacja, monarchia konstytucyjna, republika, gilotyna, Bastylia, Deklaracja praw człowieka i obywatela, trójpodział władzy, cenzus majątkowy, ława przysięgłych, odpowiedzialność prawna, prawo weta, żyrondyści, jakobini, <i>ancien regime</i>, rojalista, demokracja bezpośrednia, termidorianie, przewrót termidoriański, dyktoriał</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty i przyporządkowuje je do wydarzeń: 1787, 4 V 1789, 9 VII 1789, 10 VIII 1792, 21 IX 1792, 21 I 1793, 1793, 1797, 1793, 23 IX 1795</p> <p>– wyjaśnia pojęcia i terminy i posługuje się nimi: szlachta togi, szlachta szpady, parlament (sąd), pamflet, Stany Generalne, Zgromadzenie Notablów, Konstytuanta, mer, konstytucja cywilna duchowieństwa, Zgromadzenie Prawodawcze, Legislatywa, kordelierzy, sankiulota, <i>Marsylianka</i>, Konwent Narodowy, Komitet Ocalenia Publicznego, spekulant, szuani, „wściekli”, Ciało Ustawodawcze, Rada Wykonawcza</p>	<p>Metody:</p> <p>– wykład</p> <p>– praca z podręcznikiem</p> <p>– praca z materiałem ilustracyjnym</p> <p>– praca z mapą</p> <p>– praca z tekstami źródłowymi</p> <p>– praca z filmem fabularnym.</p> <p>Środki dydaktyczne:</p> <p>– podręcznik</p> <p>– filmy</p>	<p>Ocenianie dotyczy:</p> <p>– poziomu wiedzy (aktywność na lekcji, kartkówka)</p> <p>– poziomu umiejętności (aktywność na lekcji, analiza tekstów źródłowych i filmów, karty pracy, praca projektowa).</p>

		<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia postaci: Ludwik XV Burbon, Ludwik XVI Burbon, Maksymilian de Robespierre, Napoleon Bonaparte – wyjaśnia genezę rewolucji francuskiej – wyjaśnia, jakie znaczenie symboliczne miało zdobycie Bastylli – wyjaśnia mechanizmy radykalizowania się rewolucji na przykładzie wydarzeń rewolucji francuskiej – wyjaśnia, jak doszło do stworzenia monarchii konstytucyjnej we Francji – przedstawia najważniejsze założenia pierwszej konstytucji z 1791 r. – przedstawia najważniejsze założenia Deklaracji praw człowieka i obywatela – wyjaśnia, jak doszło do powstania 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia postaci: Jan Jakub Rousseau, Emanuel Sieyès, Józef La Fayette, Georges Danton, Jean Paul Marat, Maria Antonina, Łazarz Carnot – charakteryzuje sytuację gospodarczą Francji tuż przed wybuchem rewolucji – charakteryzuje społeczeństwo francuskie przed rewolucją – wyjaśnia przyczyny słabości władzy królewskiej we Francji pod koniec XVIII w. – przedstawia przebieg rewolucji francuskiej, podzieli go na najważniejsze etapy – ocenia rolę tłumu w wydarzeniach rewolucji – charakteryzuje ustrój wprowadzony konstytucją z 1791 r. – ocenia znaczenie Deklaracji 	<p>historyczne na temat rewolucji francuskiej (zob. filmografia w podręczniku).</p>	
--	--	--	---	---	--

		<p>republiki we Francji</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia genezę I koalicji antyfrancuskiej – wyjaśnia, dlaczego monarchia miała oparcie w chłopstwie – wymienia najważniejsze ugrupowania i stronnictwa polityczne czasów rewolucji, zwłaszcza żyrondystów i jakobinów – wymienia nazwiska najważniejszych przywódców rewolucji – charakteryzuje okres dyktatury jakobińskiej i terroru – wyjaśnia przyczyny i przedstawia okoliczności przewrotu termidoriańskiego – charakteryzuje rządy dyktatoratu. 	<p>dla przyszłych praw człowieka</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jakie znaczenie dla dalszych losów rewolucji miała egzekucja Ludwika XVI – wyjaśnia, dlaczego dla wielu państw europejskich rewolucja we Francji była zagrożeniem – wymienia uczestników I koalicji antyfrancuskiej – przedstawia najważniejsze działania zbrojne w wojnie z I koalicją – charakteryzuje siły przeciwników rewolucji w państwie francuskim – charakteryzuje najważniejsze ugrupowania i stronnictwa polityczne czasów rewolucji, zwłaszcza żyrondystów i jakobinów – przedstawia sylwetki najważniejszych przywódców rewolucji 		
--	--	---	---	--	--

				<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje ustrój wprowadzony konstytucją jakobińską – charakteryzuje ustrój wprowadzony konstytucją z 1795 r. – charakteryzuje i ocenia zmiany w sądownictwie, jakie zaszły w trakcie rewolucji – porównuje strukturę społeczną Francji przed rewolucją i po niej – analizuje fragmenty tekstów Deklaracji praw człowieka i obywatela oraz Deklaracji praw konstytucji jakobińskiej – porównuje przyczyny oraz charakter rewolucji amerykańskiej i francuskiej – ocenia znaczenie rewolucji francuskiej z perspektywy politycznej, gospodarczej i społecznej.		
--	--	--	--	--	--	--

<p>2. Wojny napoleońskie</p> <p>Napoleona Bonapartego droga do władzy</p> <p>„Bóg wojny” cesarzem Francuzów</p> <p>Kongres wiedeński</p>	<p>2</p>	<p>IV.1.1</p> <p>1.2</p> <p>1.3</p> <p>1.4</p> <p>1.6</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty i przyporządkowuje je do wydarzeń: 1797, 9 XI 1799, 1807, 1812, 1814, 1815</p> <p>– wyjaśnia pojęcia i terminy i posługuje się nimi: wojny napoleońskie, dyktatoriat, Legiony Polskie, <i>Pieśń Legionów Polskich we Włoszech</i>, Księstwo Warszawskie, Legia Naddunajska, konsul, zamach 18 brumaire’a, centralizm, konkordat, referendum, legitymizacja, blokada kontynentalna, łuk triumfalny, unia personalna, unia realna, cesarz Francuzów, kongres wiedeński, ład wiedeński, porządek powiedeński, legitymizm, równowaga europejska, Królestwo Polskie (Kongresowe), Wielkie Księstwo Poznańskie, Wolne Miasto Kraków, sto dni</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty i przyporządkowuje je do wydarzeń: 1793, 1795, 1796, 1797, 1798, 1799, 1800, 1801, 1802, 1803, 1804, 1805, 1806, 1807, 1808, 1809, 1813</p> <p>– wyjaśnia pojęcia i terminy i posługuje się nimi: Rada Stanu, Trybunat, Ciało Prawodawcze, Senat, Kodeks Napoleona, Związek Reński, <i>guerilla</i>, wojna wyzwolenicza 1813 r., bitwa narodów, Związek Niemiecki</p> <p>– przedstawia postaci: Karol Talleyrand, Horatio Nelson, André Massena, Aleksander Suworow, Paweł I Romanow, Franciszek Barss, Karol Kniaziewicz, Konstanty Romanow, Adam Jerzy Czartoryski, Ludwik d’Enghien, Józefina, Pius VII, Franciszek I Habsburg,</p>	<p>Metody:</p> <p>– wykład</p> <p>– praca z podręcznikiem</p> <p>– praca z materiałem ilustracyjnym</p> <p>– praca z mapą</p> <p>– praca z tekstami źródłowymi</p> <p>– praca z filmem fabularnym.</p> <p>Środki dydaktyczne:</p> <p>– podręcznik</p> <p>– atlas historyczny</p> <p>– mapa ścienna Europy</p>	<p>Ocenianie dotyczy:</p> <p>– poziomu wiedzy (aktywność na lekcji, kartkówka)</p> <p>– poziomu umiejętności (aktywność na lekcji, analiza tekstów źródłowych, karykatur i filmów, karty pracy, praca projektowa).</p>
---	----------	---	---	---	---	---

		<p>Napoleona</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia postaci: Napoleon Bonaparte, Jan Henryk Dąbrowski, Józef Wybicki, Aleksander I Romanow, Ludwik XVIII – przedstawia udział Napoleona w wojnach rewolucyjnej Francji – wyjaśnia przyczyny zaangażowania się Polaków po stronie Napoleona – przedstawia okoliczności powstania Legionów Polskich – przedstawia drogę Napoleona do władzy – charakteryzuje rządy Napoleona Bonapartego – charakteryzuje politykę zagraniczną Napoleona – wskazuje kierunki podbojów Napoleona – wyjaśnia, czym była blokada 	<p>Fryderyk Wilhelm III, Fryderyk August Wettin, Hieronim Bonaparte, Ferdynand VII hiszpański, Józef Bonaparte, Artur Wellington, Karol XIII Waza, Jean Baptiste Bernadotte, Michaił Kutuzow, Klemens Metternich, Joachim Murat</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia udział Polaków w wojnach rewolucyjnej Francji – wyjaśnia, czemu służyła wyprawa egipska – wyjaśnia genezę II, III, IV, V i VI koalicji antyfrancuskiej – wymienia uczestników II, III, IV, V i VI koalicji antyfrancuskiej – przedstawia najważniejsze działania zbrojne w wojnach z II, III, IV, V i VI koalicją – wyjaśnia przyczyny i przedstawia okoliczności zamachu 18 brumaire’a – charakteryzuje ustrój konsulatu 	<p>w czasach napoleońskich</p> <ul style="list-style-type: none"> – mapa ścienna Europy po kongresie wiedeńskim – historyczne filmy o czasach napoleońskich (zob. filmografia w podręczniku). 	
--	--	--	---	--	--

		<p>kontynentalna i jakie miała zadanie</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawi okoliczności i skutki likwidacji cesarstwa niemieckiego – wyjaśnia okoliczności i znaczenie koronacji cesarskiej Napoleona – charakteryzuje napoleońską ideę imperium – wyjaśnia, czym była i jakie znaczenie dla losów wojen napoleońskich miała wyprawa moskiewska – przedstawia okoliczności upadku cesarstwa Napoleona – wyjaśnia, czym było sto dni Napoleona – przedstawia okoliczności i cel zwołania kongresu wiedeńskiego – przedstawia najważniejsze decyzje kongresu wiedeńskiego – charakteryzuje polityczne zasady, jakimi kierowali się decydenci 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje ustrój cesarstwa Napoleona – porównuje ustrój rewolucyjnej Francji, czasów konsulatu i cesarstwa Napoleona – charakteryzuje relacje Napoleona z Kościołem katolickim – przedstawia zmiany w prawie wprowadzone przez Napoleona – przedstawia na mapie kierunki podbojów Napoleona – charakteryzuje kolejne etapy podbojów Napoleona – charakteryzuje politykę Napoleona na terenach podbitych – przedstawia okoliczności powrotu Napoleona i ponownej utraty władzy – wyjaśnia źródła sukcesów i porażek Napoleona w polityce wewnętrznej i zagranicznej – analizuje strategię wojskową 		
--	--	---	---	--	--

		<p>na kongresie wiedeńskim</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia decyzje kongresu wiedeńskiego w sprawie ziem polskich – wymienia najważniejsze i trwałe zmiany społeczne i kulturowe czasów napoleońskich – wymieni najważniejsze i trwałe zmiany na mapie politycznej Europy, jakie zaszły wskutek wojen napoleońskich i kongresu wiedeńskiego. 	<p>Napoleona</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, z czego wynikały poszczególne postanowienia kongresu wiedeńskiego – charakteryzuje porządek powiedeński – wskazuje na mapie państwa powstałe na ziemiach polskich na mocy postanowień kongresu – oceni, które państwa poniosły największe ciężary wojen, a które najczęściej na nich skorzystały – porównuje mapę polityczną Europy przed wojnami napoleońskimi i po kongresie – ocenia fenomen Napoleona i jego legendy – wyjaśnia i ocenia wpływ idei wojen okresu napoleońskiego na zmiany polityczne, społeczne i gospodarcze w Europie. 		
--	--	---	---	--	--

<p>3. U boku Napoleona. Ziemie polskie w latach 1795–1815</p> <p>Sytuacja byłych ziem Rzeczypospolitej po 1795 r.</p> <p>Księstwo Warszawskie – małe państwo wielkich nadziei</p> <p>Konstytucja oktrojowana</p> <p>Wojna z Austrią</p>	<p>2</p>	<p>1.4</p> <p>1.5</p> <p>1.6</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty i przyporządkowuje je do wydarzeń: 1772, 1793, 1795, 1807, 1809, 1812, 1813</p> <p>– wyjaśnia pojęcia i terminy i posługuje się nimi: germanizacja, rusyfikacja, rutenizacja, polonizacja, poddaństwo osobiste, unicy, Księstwo Warszawskie, konstytucja oktrojowana, trójpodział władzy, władza wykonawcza, władza ustawodawcza, władza sądownicza, dekret, wolność osobista, pańszczyzna, innowierca, Kodeks Napoleona, Wielka Armia</p> <p>– przedstawia postaci: Adam Jerzy Czartoryski, Napoleon Bonaparte, Tadeusz Kościuszko, Jan Henryk Dąbrowski, Józef Wybicki, Józef Poniatowski, Fryderyk August Wettin</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty i przyporządkowuje je do wydarzeń: 1781, 1806, 3 XI 1806, 22 VII 1807, 1808, 9 IV 1809, 1839, 1875</p> <p>– wyjaśnia pojęcia i terminy i posługuje się nimi: Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Uniwersytet Wileński, Liceum Krzemienieckie, Komisja Rządząca, departament, powiat, prefekt, Szkoła Prawa, Szkoła Nauk Administracyjnych, Konfederacja Generalna Królestwa Polskiego, Rada Najwyższa Tymczasowa Księstwa Warszawskiego, Gwardia Narodowa, szwoleżer, Legia Nadwiślańska, Legia Warszawska</p> <p>– przedstawia postaci: Wawrzyniec Surowiecki, Samuel Bogumił Linde, Izabela Czartoryska, Jerzy Samuel</p>	<p>Metody:</p> <p>– wykład</p> <p>– praca z podręcznikiem</p> <p>– praca z materiałem ilustracyjnym</p> <p>– praca z tekstami źródłowymi</p> <p>– praca z mapą.</p> <p>Środki dydaktyczne:</p> <p>– podręcznik</p> <p>– atlas historyczny.</p>	<p>Ocenianie dotyczy:</p> <p>– poziomu wiedzy (aktywność na lekcji, kartkówka)</p> <p>– poziomu umiejętności (aktywność na lekcji, analiza tekstów źródłowych, karty pracy, praca projektowa).</p>
--	----------	----------------------------------	--	---	--	---

<p>Wyprawa moskiewska i upadek Księstwa Warszawskiego</p>			<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny zaangażowania się Polaków po stronie Napoleona – wyjaśnia, jaką rolę odgrywała sprawa polska w polityce Napoleona – przedstawia okoliczności powstania Księstwa Warszawskiego – charakteryzuje politykę Napoleona wobec Księstwa Warszawskiego – przedstawia okoliczności upadku Księstwa Warszawskiego. 	<p>Bandtkie, Stanisław Staszic, Tadeusz Czacki, Stanisław Małachowski, Stanisław Kostka Potocki, Franciszek Ksawery Drucki-Lubecki, Tomasz Wawrzecki, Konstanty Romanow, Wincenty Krasiński, Jan Kozietulski, Józef Zajączek</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje sytuację poszczególnych zaborów po 1795 r. – wskazuje na mapie terytorium Księstwa Warszawskiego – charakteryzuje ustrój Księstwa Warszawskiego – analizuje wybrane fragmenty konstytucji Księstwa Warszawskiego – porównuje ustrój Księstwa Warszawskiego z ustrojem Rzeczypospolitej Obojga Narodów z Konstytucji 3 maja 		
---	--	--	---	--	--	--

				<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje relacje państwa z Kościołem katolickim w Księstwie Warszawskim – przedstawia udział wojsk Księstwa Warszawskiego w działaniach militarnych Napoleona – przedstawia na mapie zmiany terytorialne Księstwa Warszawskiego – przedstawia udział wojsk Księstwa Warszawskiego w wyprawie moskiewskiej – przedstawia okoliczności śmierci Józefa Poniatowskiego i dalszy odbiór tego wydarzenia w kulturze polskiej – oceni, jakie szanse przetrwania miało Księstwo Warszawskie – oceni znaczenie Księstwa Warszawskiego dla dalszych losów ziem polskich.		
--	--	--	--	--	--	--

<p>4. Rewolucja przemysłowa</p> <p>Rewolucja czy ewolucja?</p> <p>U progu industrializacji</p> <p>Wynalazki techniczne i rozwój przemysłu</p> <p>Nowe środki transportu</p> <p>Industrializacja Europy</p> <p>Spółczeństwo</p>	<p>2</p>	<p>2.1</p> <p>2.3</p> <p>3.1</p> <p>3.4</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia pojęcia i terminy i posługuje się nimi: rewolucja przemysłowa, industrializacja, modernizacja, wyż demograficzny, niż demograficzny, płodozmian, siewnik, żniwiarka, ogradzanie, przędząca Joasia, napęd parowy, maszyna parowa, system nakładczy, chałupnik, robotnik, proletariat, fabryka, krosno mechaniczne, parowóz, bank inwestycyjny, merkantylizm, protekcjonizm, rewolucja naukowo-techniczna, syntetyczny barwnik, konsumpcja masowa, urbanizacja, burżuazja, ziemiaństwo, dżentelmen, ustawy fabryczne, związki zawodowe, konserwatyzm, filantrop, socjalizm, <i>Manifest komunistyczny</i>, marksizm, komunizm, walka klas, anarchizm</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty i przyporządkowuje je do wydarzeń: 1709, 1732, 1765, 1769, 1775, 1784, 1802, 1815–1820, 1824, 1825, 1829, 1830, 1833, 1834, 1844, 1848, 1856, 1 V 1886, 1919</p> <p>– wyjaśnia pojęcia i terminy i posługuje się nimi: maltuzjanizm, przejście demograficzne, latające czółenka, koło wodne, odziarniarka, luddyści, żeliwo, stal, walcowanie i pudlingowanie surówki, piec konwertorowy, dyliżans, kolej warszawsko-wiedeńska, Związek Celny, Międzynarodówka, Międzynarodowa Organizacja Pracy, socjalizm utopijny, socjalizm naukowy, syndykalizm</p> <p>– przedstawia postaci: Tomasz Robert Malthus, James Hargreaves, Richard Arkwright, Eli Whitney,</p>	<p>Metody:</p> <p>– wykład</p> <p>– praca z podręcznikiem</p> <p>– praca z materiałem ilustracyjnym</p> <p>– praca z tekstami źródłowymi</p> <p>– praca z mapą.</p> <p>Środki dydaktyczne:</p> <p>– podręcznik</p> <p>– atlas historyczny.</p>	<p>Ocenianie dotyczy:</p> <p>– poziomu wiedzy (aktywność na lekcji, kartkówka)</p> <p>– poziomu umiejętności (aktywność na lekcji, analiza tekstów źródłowych, karty pracy, praca projektowa).</p>
---	----------	---	---	--	--	---

<p>epoki przemysłowej</p> <p>Nowe ideologie radykalne</p>		<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia postaci: Claude de Saint-Simon, Robert Owen, Karol Marks – wskazuje najważniejsze zmiany gospodarcze związane z rewolucją przemysłową – wymienia najważniejsze gałęzie przemysłu, w których zaszły zmiany – wskazuje najważniejsze zmiany ludnościowe, jakie zaszły u progu rewolucji przemysłowej – wymienia najważniejsze wynalazki techniczne u progu rewolucji przemysłowej – wymienia nowe środki transportu, zastosowane na przełomie XVIII i XIX w. – wyjaśnia, jak nowe środki transportu, zastosowane na przełomie XVIII i XIX w., wpłynęły na komunikację 	<p>Edmund Cartwright, Ned Ludd, Abraham Darby I, Abraham Darby III, Henry Bessemer, Daniel Defoe, James Watt, Thomas Newcomen, George Stephenson, John Baidon, Franciszek Ksawery Drucki-Lubecki, Frederick Winslow Taylor, August Comte, Charles Fourier, Fryderyk Engels, Pierre Proudhon, Michaił Bakunin, Piotr Kropotkin</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia genezę rewolucji przemysłowej – charakteryzuje najważniejsze zmiany gospodarcze związane z rewolucją przemysłową – charakteryzuje proces uprzemysłowienia państw europejskich i Stanów Zjednoczonych – wyjaśnia, dlaczego Anglię 		
---	--	---	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje społeczeństwo epoki przemysłowej – wyjaśnia, jak i dlaczego zmieniła się pozycja burżuazji – przedstawia genezę robotników jako warstwy społecznej – wymienia różne formy zorganizowanej działalności robotników: związki zawodowe, partie polityczne – przedstawia genezę i główne założenie socjalizmu – przedstawia genezę i główne założenie anarchizmu – wymienia głównych ideologów XIX-wiecznego socjalizmu utopijnego, naukowego i anarchizmu. 	<ul style="list-style-type: none"> uważa się za kolebkę rewolucji przemysłowej – wyjaśnia, na czym polegała modernizacja rolnictwa na przełomie XVIII i XIX w. – dostrzega zależności między modernizacją rolnictwa a rozwojem przemysłu – wyjaśnia, czym jest przejście demograficzne – charakteryzuje najważniejsze wynalazki techniczne u progu rewolucji przemysłowej, przedstawia ich praktyczne zastosowanie – wymienia główne sposoby finansowania industrializacji – porównuje społeczeństwo epoki przemysłowej z tradycyjnym – przedstawia zmiany, jakie zachodziły w prawie pracy do połowy XIX w. 		
--	--	---	--	--	--

				<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia genezę ruchów robotniczych – charakteryzuje różne formy zorganizowanej działalności robotników: związki zawodowe, partie polityczne – charakteryzuje socjalizm utopijny jako ideologię i ruch – charakteryzuje socjalizm naukowy jako ideologię i ruch – analizuje wybrane fragmenty <i>Manifestu komunistycznego</i> – wyjaśnia znaczenie rewolucji w teorii marksistowskiej – charakteryzuje anarchizm jako ideologię i ruch – porównuje ideologie: socjalizm utopijny, naukowy i anarchizm – ocenia gospodarcze, społeczne i kulturowe skutki rewolucji przemysłowej. 		
--	--	--	--	--	--	--

<p>5. Kultura, nauka i obyczaje w XIX w.</p> <p>Sentymentalizm i preromantyzm w literaturze</p> <p>Idealistyczna filozofia niemiecka</p> <p>Atmosfera epoki romantycznej</p> <p>Nauka, czyli postęp urzeczywistniony</p>	<p>2</p>	<p>6.5</p> <p>6.6</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia pojęcia i terminy i posługuje się nimi: sentymentalizm, preromantyzm, pokolenie burzy i naporu (<i>Sturm und Drang</i>), filozofia idealistyczna, romantyzm, mesjanizm, wieszcz, przedmurze chrześcijaństwa, proletariat, etnografia, filozofia pozytywistyczna, filozofia pozytywna, teoria ewolucji, darwinizm, darwinizm społeczny, empiryzm, bakteriologia, mikrobiologia, styl neogotycki, eklektyzm</p> <p>– przedstawia postaci: Johann Wolfgang von Goethe, Immanuel Kant, Johann Gottlieb Fichte, Georg Wilhelm Friedrich Hegel, Adam Mickiewicz, Juliusz Słowacki, Zygmunt Krasiński, Cyprian Kamil</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty i przyporządkowuje je do wydarzeń: 1796, 1821, 1837, 1859, 1862, 1882, 1882</p> <p>– wyjaśnia pojęcia i terminy i posługuje się nimi: powieść gotycka, „poezja naturalna”, czysty rozum, spekulacja logiczna, rozum absolutny, duch dziejów, dialektyka, hegliści, starohegliści, młodohegliści, minimalizm poznawczy, scjentyzm, dobór naturalny, kreacjonizm, teoria humoralna, stetoskop, eugenika, sterylizacja, nihilizm terapeutyczny, teoria patologii komórkowej, homeopatia</p> <p>– przedstawia postaci: Jan Jakub Rousseau, Laurence Sterne, James Macpherson, Fryderyk Schiller, Johann Gottfried von Herder,</p>	<p>Metody:</p> <p>– wykład</p> <p>– praca z podręcznikiem</p> <p>– praca z materiałem ilustracyjnym.</p> <p>Środki dydaktyczne:</p> <p>– podręcznik</p> <p>– albumy poświęcone XIX-wiecznemu malarstwu i architekturze.</p>	<p>Ocenianie dotyczy:</p> <p>– poziomu wiedzy (aktywność na lekcji, kartkówka)</p> <p>– poziomu umiejętności (aktywność na lekcji, analiza przedstawień malarskich, karty pracy, praca projektowa).</p>
---	----------	-----------------------	--	--	---	--

		<p>Norwid, Oskar Kolberg, August Comte, Thomas Alva Edison, Alexander Graham Bell, Samuel Morse, Karol Darwin, Ludwik Pasteur, Robert Koch</p> <p>– przedstawia główne założenia i motywy sentymentalizmu w literaturze i sztuce</p> <p>– charakteryzuje okres preromantyzmu w literaturze i sztuce</p> <p>– wymienia głównych twórców literatury pokolenia „burzy i naporu”</p> <p>– przedstawia główne założenia niemieckiej filozofii idealistycznej</p> <p>– przedstawia główne założenia romantyzmu w literaturze i sztuce</p> <p>– przedstawia najważniejsze nurty twórczości polskich romantyków, zwłaszcza mesjanizm i motywy narodowe</p> <p>– wymienia głównych twórców</p>	<p>Fryderyk Schlegel, Karol Marks, Fryderyk Engels, Marek Jandołowicz, Jacob Ludwig i Wilhelm Grimmowie, Elias Lönnrot, František Palacký, Zorian Dołęga Chodakowski, John Dalton, Humphry Davy, Jöns Berzelius, Justus Liebig, Michaela Faradaya, Ernst von Siemens, William Harvey, Leopold Auenbrugger, René Laënnec, John Brown, Rudolf Virchow, Samuel Hahnemann, Louis Villermé, Alexandre Parent du Chatelet, Edwin Chadwick, Józef Polak, William Turner, Caspar David Friedrich, Eugène Delacroix, Théodore Géricault</p> <p>– rozpoznaje dzieła tworzone w nurcie sentymentalizmu</p> <p>– rozpoznaje dzieła tworzone w nurcie preromantyzmu</p>		
--	--	---	--	--	--

		<p>polskiej literatury romantycznej (wieszczów)</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia główne założenia eklektyzmu w sztuce – przedstawia główne założenia filozofii pozytywistycznej – dostrzega wpływ filozofii pozytywistycznej na wynalazczość i rozwój nauki oraz przemysłu – wymienia najważniejsze wynalazki techniczne epoki pozytywistycznej – przedstawia główne założenia teorii ewolucji Darwina – przedstawia główne tendencje w rozwoju medycyny w XIX w. – charakteryzuje czynniki sprzyjające rozwojowi badań naukowych. 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia najważniejsze dzieła Fryderyka Schillera i Johanna Wolfganga von Goethego – wymienia głównych filozofów niemieckich przełomu XVIII i XIX w. – przedstawia wpływ niemieckiej filozofii idealistycznej na kształtowanie się romantyzmu – przedstawia genezę romantyzmu w literaturze i sztuce – wymienia przykładowych twórców romantycznych, zarówno dzieł literackich, jak i malarskich – charakteryzuje twórczość polskich romantyków – rozpoznaje dzieła tworzone w nurcie romantyzmu – analizuje wybrane dzieła epoki romantycznej, zarówno literackie, jak i malarskie 		
--	--	---	--	--	--

				<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje dzieła powstałe w stylu eklektycznym – porównuje dzieła powstałe w nurcie sentymentalizmu, preromantyzmu i romantyzmu – porównuje dzieła architektury neogotyckiej i eklektycznej – odróżnia dzieła architektoniczne w stylu gotyckim od neogotyckich – ocenia znaczenie romantyzmu w kulturze narodowej Polaków pod zaborami – przedstawia rozwój etnografii w XIX w. – wyjaśnia przyczyny zainteresowania etnografią oraz wpływ rozwoju tej nauki na świadomość społeczną, zwłaszcza narodową – ocenia znaczenie filozofii pozytywistycznej dla rozwoju nauki		
--	--	--	--	--	--	--

				<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, w jaki sposób przedstawione wynalazki zmieniły życie człowieka – wyjaśnia, dlaczego teoria ewolucji Darwina wzbudzała takie kontrowersje – wyjaśnia wpływ teorii Darwina na postrzeganie życia społecznego – przedstawia rozwój medycyny w XIX w. i jego wpływ na życie codzienne człowieka – przedstawia stan higieny w krajach europejskich w XIX w., dostrzega najważniejsze zmiany zachodzące w tej dziedzinie. 		
Blok powtórzeniowy	1	III, IV	– posługuje się materiałem z działów III 5.6, 5.7, 5.9 IV 1, 2.1, 2.3, 3.1, 3.4, 6.5, 6.6	– posługuje się materiałem z działów III 5.6, 5.7, 5.9 IV 1, 2.1, 2.3, 3.1, 3.4, 6.5, 6.6	ćwiczenia z podręcznika	wykonanie zadań
Sprawdzian	1	III, IV	– posługuje się materiałem z działów III 5.6, 5.7, 5.9 IV 1, 2.1, 2.3, 3.1, 3.4, 6.5, 6.6	– posługuje się materiałem z działów III 5.6, 5.7, 5.9 IV 1, 2.1, 2.3, 3.1, 3.4, 6.5, 6.6	arkusz sprawdzianu	wykonanie zadań

<p>6. Europa po Wiedniu. Wiosna Ludów</p> <p>Porządek powiedeński</p> <p>Nowoczesne ideologie polityczne</p> <p>Rewolucje liberalne i powstania narodowe</p> <p>Wiosna Ludów</p>	<p>2</p>	<p>3.1</p> <p>3.2</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty i przyporządkowuje je do wydarzeń: 1814, 1815, 1830, 1831, 1848–1849</p> <p>– wyjaśnia pojęcia i terminy i posługuje się nimi: kongres wiedeński, porządek powiedeński, czwórprzymierze, Święte Przymierze, konserwatyzm, liberalizm, utylitaryzm, demokratyzacja, nacjonalizm, rewolucja lipcowa, detronizacja, monarchia lipcowa, Wiosna Ludów, rewolucja lutowa, abdykacja, referendum, parlament frankfurcki, pańszczyzna, absolutyzm, postabsolutyzm,</p> <p>– przedstawia postaci: Aleksander I Romanow, Joseph de Maistre, Edmund Burke, Jeremy Bentham, James Mill, Alexis de Tocqueville,</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty i przyporządkowuje je do wydarzeń: 1806, 1807, 1809–1810, 1820–1821, 1820–1823, 1821–1829, 1827, 1846–1848, II 1848, III 1848, IV 1848, V 1848, VI 1848, IX 1848, XI 1848, XII 1848, I 1849, III 1849, III–VIII 1849, VIII 1849, 1851</p> <p>– wyjaśnia pojęcia i terminy i posługuje się nimi: <i>Karta konstytucyjna</i>, kwestia wschodnia, liberalny internacjonalizm, międzynarodówka ludów, cenzus majątkowy, czartyści, Młoda Europa, Młode Niemcy, Wielka Emigracja, zaraza ziemniaczana, mityng polityczny, warsztaty narodowe, Związek Niemiecki, konstytucja oktrojowana, Zjazd Słowiański</p> <p>– przedstawia postaci:</p>	<p>Metody:</p> <p>– wykład</p> <p>– praca z podręcznikiem</p> <p>– praca z tekstami źródłowymi</p> <p>– praca z mapą.</p> <p>Środki dydaktyczne:</p> <p>– podręcznik</p> <p>– atlas historyczny.</p>	<p>Ocenianie dotyczy:</p> <p>– poziomu wiedzy (aktywność na lekcji, kartkówka)</p> <p>– poziomu umiejętności (aktywność na lekcji, analiza tekstów źródłowych, karty pracy, praca projektowa).</p>
---	----------	-----------------------	---	--	--	---

		<p>Ludwik Filip I Orleański, Napoleon III (Ludwik Napoleon Bonaparte), Klemens von Metternich, Fryderyk Wilhelm IV Hohenzollern, Franciszek Józef I Habsburg</p> <p>– wymienia państwa budujące porządek powiedeński</p> <p>– charakteryzuje porządek powiedeński, wyjaśnia jego główne zasady i cel powstania</p> <p>– wyjaśnia genezę i cel powstania Świętego Przymierza</p> <p>– charakteryzuje ideologie polityczne z pierwszej połowy XIX w.: konserwatyzm, liberalizm i utylitaryzm</p> <p>– wymienia najważniejszych teoretyków konserwatyzmu, liberalizmu i utylitaryzmu z pierwszej połowy XIX w.</p>	<p>Ludwik XVIII Burbon, Adam Jerzy Czartoryski, Mikołaj I Romanow, Karol Ludwik von Haller, Benjamin Constant, Karol X Burbon, Giuseppe Mazzini, Carl von Clausewitz, Wilhelm von Humboldt, Ludwik Mierosławski, Ferdynand I Habsburg, Lajos Kossuth, Henryk Dembiński, Józef Bem, Iwan Paskiewicz, Pius IX, Karol Albert, Józef Radetzky</p> <p>– charakteryzuje ustrój Francji po upadku Napoleona</p> <p>– rozróżnia państwa liberalne i absolutystyczne w Europie po zakończeniu wojen napoleońskich</p> <p>– omawia przemiany ustrojowe Anglii i Francji w okresie ponapoleońskim</p> <p>– ocenia znaczenie porządku powiedeńskiego dla losów Europy</p>		
--	--	--	---	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przejawy walki z ładem wiedeńskim przed wydarzeniami Wiosny Ludów i próby zachowania tego ładu – przedstawia skutki rewolucji lipcowej we Francji – przedstawia skutki powstania belgijskiego – przedstawia genezę i skutki Wiosny Ludów we Francji, państwach niemieckich i krajach monarchii habsburskiej – prześledzi zmiany ustrojowe we Francji po Wiośnie Ludów – przedstawia niemieckie i włoskie dążenia zjednoczeniowe podczas Wiosny Ludów – przedstawia przebieg i skutki Wiosny Ludów w zaborze pruskim i austriackim. 	<p>w XIX w.</p> <ul style="list-style-type: none"> – analizuje tekst aktu Świętego Przymierza – porównuje ideologie polityczne z pierwszej połowy XIX w.: konserwatyzm, liberalizm i utylitaryzm – wskazuje na mapie ogniska zapalne w Europie powiedeńskiej – rozróżnia rewolucje liberalne i powstania narodowe w Europie powiedeńskiej – przedstawia włoskie dążenia zjednoczeniowe w pierwszej połowie XIX w. – przedstawia okoliczności uzyskania niepodległości przez Grecję – wyjaśnia, czym była kwestia wschodnia w pierwszej połowie XIX w. 		
--	--	--	--	--	--

				<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia genezę, przebieg rewolucji lipcowej we Francji – przedstawia genezę, przebieg powstania belgijskiego – przedstawia przebieg Wiosny Ludów we Francji, państwach niemieckich i krajach monarchii habsburskiej – porównuje wydarzenia Wiosny Ludów we Francji, państwach niemieckich i krajach monarchii habsburskiej – przedstawi genezę drugiego cesarstwa francuskiego – charakteryzuje rządy Napoleona III – wyróżnia wątki niepodległościowe i liberalne w wydarzeniach Wiosny Ludów w poszczególnych krajach – wyjaśnia, dlaczego Wiosna Ludów nie objęła Rosji		
--	--	--	--	--	--	--

				<ul style="list-style-type: none"> – ocenia, na ile reformy i ustępstwa władców państw objętych wydarzeniami Wiosny Ludów spełniały oczekiwania środowisk, które ją wywołały – ocenia znaczenie Wiosny Ludów dla mentalności Europejczyków i dalszych działań politycznych władców europejskich – wyjaśnia związki pomiędzy ideologiami liberalnymi i nacjonalistycznymi a europejskimi ruchami niepodległościowymi i zjednoczeniowymi – porównuje wydarzenia Wiosny Ludów na ziemiach polskich i w innych krajach – przedstawia wydarzenia Wiosny Ludów w zaborze pruskim i austriackim na tle wypadków w Prusach i monarchii habsburskiej		
--	--	--	--	--	--	--

				– charakteryzuje zmiany w położeniu chłopów pod zaborami austriackim i pruskim w połowie XIX w.		
7. Królestwo Polskie Konstytucja i praktyka rządzenia Polityka gospodarcza Druckiego-Lubeckiego Sytuacja chłopów Nowe ośrodki przemysłowe po 1831 r.	1	4.1 4.2	Uczeń: – zna daty i przyporządkowuje je do wydarzeń: 1815, 1825, 1831 – wyjaśnia pojęcia i terminy i posługuje się nimi: kongres wiedeński, Święte Przymierze, Królestwo Polskie, Królestwo Kongresowe, Kongresówka, unia personalna, namiestnik, kaliszanie, monarchia konstytucyjna, ziemie zabrane, cenzura, pańszczyzna, czynsz, cło, filomaci, filareci, zesłanie, Wolnomularstwo Narodowe, Towarzystwo Patriotyczne, powstanie dekabrystów, spisek koronacyjny, tajne sprzysiężenie	Uczeń: – zna daty i przyporządkowuje je do wydarzeń: 1819, 1821–1830, 1821, 1822, 1823–1824, 25 XII 1825, 1825, 1828, 1829, 1832, 1850 – wyjaśnia pojęcia i terminy i posługuje się nimi: statuty organiczne, Rada Stanu, Rada Administracyjna, interpelacje poselskie, autonomia celna, protekcjonizm, Towarzystwo Kredytowe Ziemskie, Bank Polski, Korpus Górniczy, gorzelnictwo, monopol propinacyjny, podatek akcyzowy, kolej warszawsko-wiedeńska, kubitka, knut, katorga, Towarzystwo Południowe,	Metody: – wykład – praca z podręcznikiem – praca z tekstami źródłowymi – praca z mapą. Środki dydaktyczne: – podręcznik – atlas historyczny.	Ocenianie dotyczy: – poziomu wiedzy (aktywność na lekcji, kartkówka) – poziomu umiejętności (aktywność na lekcji, analiza tekstów źródłowych, karty pracy, praca projektowa).

<p>Spiski</p>		<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia postaci: Józef Zajączek, Aleksander I Romanow, Konstanty Romanow, Franciszek Ksawery Drucki-Lubecki, Piotr Wysocki – przedstawia decyzje kongresu wiedeńskiego w sprawie ziem polskich – charakteryzuje ustrój Królestwa Polskiego po 1815 r. – charakteryzuje pierwsze lata funkcjonowania Królestwa Polskiego – charakteryzuje legalną działalność opozycyjną w Królestwie Polskim przed powstaniem listopadowym – charakteryzuje politykę gospodarczą Druckiego-Lubeckiego – charakteryzuje sytuację chłopów w pierwszych latach Królestwa Polskiego 	<p>Towarzystwo Północne, republika parlamentarna</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia postaci: Mikołaj Nowosilcow, Wincenty i Bonawentura Niemojowscy, Rajmund Rembieliński, Stanisław Staszic, Tomasz Zan, Adam Mickiewicz, Adam Jerzy Czartoryski, Walerian Łukasiński, Seweryn Krzyżanowski, Wincenty Krasieński, Paweł Pestel, Nikita Murawjow, Joanna Grudzińska – porównuje ustrój Królestwa Polskiego z ustrojem Księstwa Warszawskiego – porównuje ustrój Królestwa Polskiego z praktyką rządzenia – wymienia najważniejszych działaczy opozycji legalnej w Królestwie Polskim przed powstaniem listopadowym 		
---------------	--	---	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje nielegalną działalność opozycyjną w Królestwie Polskim przed powstaniem listopadowym – wyjaśnia, w jakich okolicznościach wybuchło i czym było powstanie dekabrystów. 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia przykładowe inwestycje gospodarcze w Królestwie Polskim z czasów Druckiego-Lubeckiego – wskazuje na mapie najważniejsze ośrodki przemysłowe w Królestwie Polskim w pierwszej połowie XIX w. – ocenia znaczenie działań Druckiego-Lubeckiego dla dalszych losów ziem Królestwa Polskiego – charakteryzuje gospodarkę Królestwa w pierwszych latach po upadku powstania listopadowego – wymienia najważniejszych działaczy opozycji nielegalnej w Królestwie Polskim przed powstaniem listopadowym – charakteryzuje cele i metody polityki zaborcy rosyjskiego wobec społeczeństwa polskiego w początkowych latach Królestwa 		
--	--	---	--	--	--

				– rozpoznaje działania społeczeństwa pod zaborem rosyjskim sprzyjające rozwojowi tożsamości narodowej.		
8. Polskie powstania narodowe w pierwszej połowie XIX w. Powstanie listopadowe Wielka Emigracja Spiski krajowe Zabór pruski w latach 1815–1846	2	4.1 4.2 4.3 4.4 4.5 4.6 5.3	Uczeń: – zna daty i przyporządkowuje je do wydarzeń: 1830–1831, 29 XI 1830, 1846, 1848 – wyjaśnia pojęcia i terminy i posługuje się nimi: powstanie listopadowe, noc listopadowa, sprzysiężenie Wysockiego, detronizacja, namiestnik, epoka paskiewiczowska, autonomia, stan wojenny, Komitet Narodowy Polski, Hôtel Lambert, Towarzystwo Demokratyczne Polskie, Gromady Ludu Polskiego, republika, monarchia konstytucyjna, uwłaszczenie, Wielkie Księstwo Poznańskie, praca organiczna,	Uczeń: – zna daty i przyporządkowuje je do wydarzeń: 1818, 5 XII 1830, 25 I 1831, 25 II 1831, III 1831, IV 1831, V 1831, VII 1831, 7 IX 1831, 1832, 1833, 1836, 1837, 1838, 1840, 1844, 22 II 1846, 1847, 1848, 1855 – wyjaśnia pojęcia i terminy i posługuje się nimi: Rada Administracyjna, Towarzystwo Patriotyczne, Rząd Tymczasowy, Rząd Narodowy, <i>Statut organiczny</i> , Cytadela, Uniwersytet Warszawski, Towarzystwo Przyjaciół Nauk, liberalny internacjonalizm, „żandarm Europy”, inteligencja, Bazar Polski, Stowarzyszenie Ludu Polskiego,	Metody: – wykład – praca z podręcznikiem – praca z tekstami źródłowymi – praca z mapą. Środki dydaktyczne: – podręcznik – atlas historyczny.	Ocenianie dotyczy: – poziomu wiedzy (aktywność na lekcji, kartkówka) – poziomu umiejętności (aktywność na lekcji, analiza tekstów źródłowych, karty pracy, praca projektowa).

<p>Rewolucja krakowska i rabacja galicyjska</p>		<p>rewolucja krakowska, rabacja galicyjska, Rzeczpospolita Krakowska, Wolne Miasto Kraków, demokracja, rugowanie</p> <p>– przedstawia postaci: Piotr Wysocki, Mikołaj I Romanow, Konstanty Romanow, Józef Chłopicki, Jan Skrzynecki, Emilia Plater, Iwan Paskiewicz, Józef Zaliwski, Ludwik Mierosławski, Edward Dembowski, Jakub Szela</p> <p>– przedstawia genezę i okoliczności wybuchu powstania listopadowego</p> <p>– przedstawia okoliczności detronizacji Mikołaja I jako króla Polski</p> <p>– wyjaśnia przyczyny klęski powstania</p> <p>– przedstawia skutki powstania listopadowego i jego klęski</p> <p>– wyjaśnia, czym była Wielka</p>	<p>Centralizacja Poznańska, Senat Rządzący, Zgromadzenie Reprezentantów, Rząd Narodowy, ziemia dominikalna i rustykalna</p> <p>– przedstawia postaci: Adam Jerzy Czartoryski, Franciszek Ksawery Drucki-Lubecki, Maurycy Mochnacki, Joachim Lelewel, Michał Radziwiłł, Iwan Dybicz, Ignacy Prądzyński, Józef Bem, Henryk Dembiński, Jan Krukowiecki, Józef Dwernicki, Dezydery Chłapowski, Antoni Giełgud, Artur Zawisza, Henryk Kamieński, Piotr Ściegienny, Antoni Radziwiłł, Eduard Flottwell, Tytus Działyński, Edward Raczyński, Karol Marcinkowski, Karol Libelt, Henryk Poniński, Stanisław Wodzicki, Jan Tyssowski, Aleksander Wielopolski</p>		
---	--	---	--	--	--

		<p>Emigracja</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia główne działania Wielkiej Emigracji – charakteryzuje obozy Wielkiej Emigracji – przedstawia najważniejsze represje popowstaniowe – charakteryzuje ustrój Wielkiego Księstwa Poznańskiego po 1815 r. – charakteryzuje działalność opozycyjną w zaborze pruskim – charakteryzuje ustrój Rzeczypospolitej Krakowskiej po 1815 r. – scharakteryzować działalność opozycyjną w zaborze austriackim – przedstawia genezę, okoliczności wybuchu, przebieg i skutki rewolucji krakowskiej i rabacji galicyjskiej – wyjaśnia społeczne tło rabacji galicyjskiej 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia na mapie przebieg i zasięg powstania listopadowego, wymienia najważniejsze bitwy – charakteryzuje powstańcze państwo – wymienia najważniejszych wodzów powstania listopadowego – charakteryzuje stosunek innych państw europejskich do powstania listopadowego – ocenia, jakie szanse powodzenia mieli powstańcy – wskazuje na mapie kierunki Wielkiej Emigracji – przedstawia i porównać programy obozów Wielkiej Emigracji – wymienia najważniejszych przedstawicieli Wielkiej Emigracji – charakteryzuje wpływ koncepcji polityczno-społecznych Wielkiej Emigracji XIX w. na życie 		
--	--	---	---	--	--

			<p>– charakteryzuje cele oraz metody polityki zaborców wobec społeczeństwa polskiego w okresie niewoli narodowej.</p>	<p>polityczno-społeczne w trzech zaborach</p> <p>– ocenia znaczenie działań Wielkiej Emigracji dla sprawy polskiej</p> <p>– ocenia aktywność polityczną i kulturalną Polaków w Europie</p> <p>– charakteryzuje sytuację Królestwa Polskiego po upadku powstania listopadowego</p> <p>– charakteryzuje działalność opozycyjną w Królestwie Polskim po powstaniu listopadowym</p> <p>– charakteryzuje pierwsze lata funkcjonowania Wielkiego Księstwa Poznańskiego</p> <p>– charakteryzuje gospodarkę w zaborze pruskim</p> <p>– charakteryzuje pierwsze lata funkcjonowania Rzeczypospolitej Krakowskiej</p> <p>– ocenia znaczenie rabacji</p>		
--	--	--	---	---	--	--

				<p>galicyjskiej dla stosunków społecznych w Galicji</p> <p>– charakteryzuje zmiany w położeniu chłopów pod zaborami w połowie XIX w.</p> <p>– porównuje cele oraz metody polityki zaborców wobec społeczeństwa polskiego w okresie niewoli narodowej</p> <p>– rozpoznaje działania społeczeństwa sprzyjające rozwojowi tożsamości narodowej</p> <p>– prezentuje oceny polskiej historiografii dotyczące powstań narodowych.</p>		
<p>9. Powstanie styczniowe</p> <p>Odwilż posewastopolska</p>	1	<p>4.1</p> <p>4.2</p> <p>4.3</p> <p>4.4</p> <p>4.6</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty i przyporządkowuje je do wydarzeń: 1860, 1863–1864</p> <p>– wyjaśnia pojęcia i terminy i posługuje się nimi: odwilż posewastopolska, praca organiczna,</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty i przyporządkowuje je do wydarzeń: 1808, 1848, 1855–1856, 1861, 22 I 1863, X 1863, 2 III 1864, 5 VIII 1864, 1866, 1869, lata 70., 1881</p>	<p>Metody:</p> <p>– wykład</p> <p>– praca z podręcznikiem</p> <p>– praca z tekstami</p>	<p>Ocenianie dotyczy:</p> <p>– poziomu wiedzy (aktywność na lekcji,</p>

<p>Polityka Wielopolskiego</p> <p>Powstanie styczniowe</p> <p>Gloria Victis</p>			<p>uwłaszczenie chłopów, reforma rolna, pańszczyzna, stan wojenny, czerwoni, biali, branka, powstanie styczniowe, dyktator powstania, Kraj Nadwiślański, stańczycy, praca u podstaw, rusyfikacja, autonomia</p> <p>– przedstawia postaci: Aleksander II Romanow, Aleksander Wielopolski, Romuald Traugutt</p> <p>– wyjaśnia wpływ odwilży posewastopolskiej na sytuację w Królestwie Polskim</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegał i czemu służył postulat pracy organicznej</p> <p>– rozpoznaje działania społeczeństwa sprzyjające rozwojowi tożsamości narodowej</p> <p>– charakteryzuje działalność polityczną Aleksandra Wielopolskiego</p> <p>– charakteryzuje ugrupowania</p>	<p>– wyjaśnia pojęcia i terminy i posługuje się nimi: millenerzy, Delegacja Miejska, Komisja Rządowa Wyznań i Oświecenia Publicznego, Rada Stanu, Komitet Centralny Narodowy, ogradzanie, grunty serwitutowe, listy zastawne, Rząd Narodowy, generał-gubernator</p> <p>– przedstawia postaci: Andrzej Zamoyski, Leopold Kronenberg, Edward Jurgens, Mikołaj I Romanow, Michał Gorczakow, Jarosław Dąbrowski, Konstanty Mikołajewicz Romanow, Fiodor Berg, Ludwik Mierosławski, Marian Langiewicz, Emanuel Szafarczyk, Stanisław Brzóska, Michał Murawjow, Adam Sapieha, Paweł Popiel, Józef Szujski, Stanisław Tarnowski, Stanisław Koźmian</p> <p>– charakteryzuje politykę</p>	<p>źródłowymi</p> <p>– praca z mapą</p> <p>– praca z historycznym filmem fabularnym.</p> <p>Środki dydaktyczne:</p> <p>– podręcznik</p> <p>– atlas historyczny</p> <p>– filmy fabularne na temat sytuacji ziem polskich pod zaborami (zob. filmografia w podręczniku).</p>	<p>kartkówka)</p> <p>– poziomu umiejętności (aktywność na lekcji, analiza tekstów źródłowych, karty pracy, praca projektowa, analiza filmu fabularnego).</p>
---	--	--	---	--	---	--

		<p>białych i czerwonych</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia genezę i okoliczności wybuchu powstania styczniowego – wyjaśnia przyczyny klęski powstania – przedstawia skutki powstania styczniowego i jego klęski – przedstawia najważniejsze represje popowstaniowe – przedstawia działania pracy organicznej i pracy u podstaw w okresie po upadku powstania styczniowego – charakteryzuje cele oraz metody polityki zaborcy rosyjskiego wobec społeczeństwa polskiego. 	<p>Aleksandra II, dostrzega następujące w niej zmiany</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia działania realizujące politykę pracy organicznej przed powstaniem styczniowym – charakteryzuje działalność opozycyjną w Królestwie Polskim po upadku powstania listopadowego – ocenia dorobek kultury polskiej XIX w. i jej wpływ na kształtowanie się tożsamości narodowej Polaków – ocenia działalność Wielopolskiego – porównuje ugrupowania oraz programy białych i czerwonych – charakteryzuje zmiany w położeniu chłopów pod zaborami w połowie XIX w. – wyjaśnia, w jaki sposób przywódcy powstania styczniowego próbowali pozyskać do walki szersze masy społeczeństwa 		
--	--	---	--	--	--

				<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia na mapie przebieg i zasięg powstania styczniowego, wymienia najważniejsze bitwy – charakteryzuje powstańcze państwo – wymienia najważniejszych wodzów powstania styczniowego – ocenia, jakie szanse powodzenia mieli powstańcy styczniowi – charakteryzuje stosunek innych państw europejskich do powstania – porówna powstanie styczniowe z powstaniem listopadowym – przedstawia różne oceny powstania styczniowego, formułowane zarówno przez obserwatorów i uczestników wydarzeń, jak i przez historyków – charakteryzuje sytuację Królestwa Polskiego po upadku powstania styczniowego.		
--	--	--	--	--	--	--

<p>10. Kryzys Świątego Przymierza. Zjednoczenie Włoch i Niemiec</p> <p>Europa po Wiośnie Ludów</p> <p>Kwestia wschodnia</p> <p>Wojna krymska i koniec Świątego Przymierza</p> <p>Zjednoczenie Włoch</p> <p>Zjednoczenie</p>	<p>2</p>	<p>3.2</p> <p>3.3</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty i przyporządkowuje je do wydarzeń: 1853–1856, 1859, 1860, 1864, 1866–1867, 1870, 1871</p> <p>– wyjaśnia pojęcia i terminy i posługuje się nimi: <i>Realpolitik</i>, kwestia wschodnia, komuna, Komuna Paryska, zjednoczenie Włoch, zjednoczenie Niemiec, Rzesza niemiecka, cesarstwo niemieckie</p> <p>– przedstawia postaci: Otto von Bismarck, Napoleon III, Mikołaj I Romanow, Henri Durant, Giuseppe Garibaldi, Wiktor Emanuel, Wilhelm I Hohenzollern</p> <p>– charakteryzuje sytuację międzynarodową w Europie po Wiośnie Ludów</p> <p>– przedstawia na przykładzie działań Ottona von Bismarcka założenia</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty i przyporządkowuje je do wydarzeń: 1807–1812, 1821, 1827, 1830, 1833, 1834, 1839, 1849, 1858, 1851, 1852, 1861, 1863</p> <p>– wyjaśnia pojęcia i terminy i posługuje się nimi: liberalny internacjonalizm, industrializacja, konwencja Alvenslebena, Związek Celny, Związek Niemiecki, Związek Północnoniemiecki, depesza emska, sztab generalny, Gwardia Narodowa,</p> <p>– przedstawia postaci: George Byron, Ipsilantis, Muhammad Ali, Camillo Cavour, Jules Ferry, Georges Clemenceau, Jarosław Dąbrowski, Walery Wróblewski</p> <p>–charakteryzuje politykę zagraniczną Ottona von Bismarcka</p> <p>– charakteryzuje politykę zagraniczną Napoleona III</p>	<p>Metody:</p> <p>– wykład</p> <p>– praca z podręcznikiem</p> <p>– praca z tekstami źródłowymi</p> <p>– praca z mapą.</p> <p>Środki dydaktyczne:</p> <p>– podręcznik</p> <p>– atlas historyczny.</p>	<p>Ocenianie dotyczy:</p> <p>– poziomu wiedzy (aktywność na lekcji, kartkówka)</p> <p>– poziomu umiejętności (aktywność na lekcji, analiza tekstów źródłowych, karty pracy, praca projektowa).</p>
--	----------	-----------------------	---	---	--	---

<p>Niemiec</p> <p>Komuna Paryska</p>		<p><i>Realpolitik</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym była kwestia wschodnia w pierwszej połowie XIX w. – przedstawia genezę i skutki wojny krymskiej – wyjaśnia, jak doszło do zakończenia Świętego Przymierza – wyjaśnia, czym była odwilż posewastopolska – przedstawia genezę i uwarunkowania międzynarodowe zjednoczenia Włoch – wyjaśnia konsekwencje zjednoczenia Włoch dla sytuacji międzynarodowej w Europie i na świecie – przedstawia genezę i uwarunkowania międzynarodowe zjednoczenia Niemiec 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia interesy mocarstw europejskich w rejonie imperium osmańskiego (kwestia wschodnia) – przedstawia najważniejsze wydarzenia związane z kwestią wschodnią w pierwszej połowie XIX w. – przedstawia próbę industrializacji Egiptu podjętą przez Muhammada Alego – przedstawia przebieg wojny krymskiej – przedstawia na mapie proces zjednoczenia Włoch w XIX w. – przedstawia na mapie proces zjednoczenia Niemiec w XIX w. – przedstawia rywalizację Prus i Austrii w kwestii zjednoczenia Niemiec – charakteryzuje politykę Bismarcka, która doprowadziła 		
--------------------------------------	--	--	--	--	--

			<p>– wyjaśnia konsekwencje zjednoczenia Niemiec dla sytuacji międzynarodowej w Europie i na świecie</p> <p>– przedstawia losy drugiego cesarstwa francuskiego</p> <p>– wyjaśnia, czym była i na jakich zasadach działała Komuna Paryska.</p>	<p>do zjednoczenia Niemiec pod przewodnictwem Prus</p> <p>– porówna cele i charakter oraz ocenia polityczne i społeczno-gospodarcze skutki zjednoczenia Włoch i Niemiec</p> <p>– przedstawia genezę Komuny Paryskiej</p> <p>– przedstawia losy Komuny Paryskiej.</p>		
<p>11. Kontynent amerykański w XIX w.</p> <p>Wyzwolenie kolonii hiszpańskich w Ameryce</p> <p>Rozwój terytorialny</p>	2	<p>2.1</p> <p>2.2</p> <p>6.1</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty i przyporządkowuje je do wydarzeń: 1861–1865</p> <p>– wyjaśnia pojęcia i terminy i posługuje się nimi: plantator, federaliści, republikanie, abolicjonizm, secesja, wojna secesyjna, konfederaci, unioniści, Konfederacja, Unia, amnestia</p> <p>– przedstawia postaci: Simon Bolivar, Abraham Lincoln, John. D.</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty i przyporządkowuje je do wydarzeń: 1803, 1808, 1812–1814, 1819, 1820, 1845, 1846–1848, 1855, 1860, 1862, 1863, 1865–1877, 1867</p> <p>– wyjaśnia pojęcia i terminy i posługuje się nimi: Kreol, doktryna Monroego, liga ogóln indiańska, odziarniarka, akt o domostwach, Ku-Klux-Klan, <i>self-made man</i></p> <p>– przedstawia postaci: James</p>	<p>Metody:</p> <p>– wykład</p> <p>– praca z podręcznikiem</p> <p>– praca z tekstami źródłowymi</p> <p>– praca z mapą</p> <p>– praca z historycznym filmem</p>	<p>Ocenianie dotyczy:</p> <p>– poziomu wiedzy (aktywność na lekcji, kartkówka)</p> <p>– poziomu umiejętności (aktywność na lekcji,</p>

<p>Stanów Zjednoczonych przed wojną secesyjną</p>			<p>Rockefeller</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym był ruch abolicjonistyczny – przedstawia program konfederatów i zwolenników unii 	<p>Monroe, Thomas Jefferson, Tecumseh, Samuel Colt, Jefferson Davis, Ulisses Grant, William Tecumseh Sherman, Rober Lee, Józef Karge, Włodzimierz Krzyżanowski, Walerian Sułakowski, Benito Juarez, Maksymilian Habsburg, Henry Ford, Andrew Carnegie</p>	<p>fabularnym.</p> <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podręcznik – atlas 	<p>analiza tekstów źródłowych, karty pracy, praca projektowa, analiza filmu fabularnego).</p>
<p>Abolicjonizm i secesja</p>			<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia genezę i skutki wojny secesyjnej – przedstawia proces rozwoju przemysłowego Stanów w drugiej połowie XIX w. 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje sytuację polityczną i społeczną w Ameryce Łacińskiej w pierwszej połowie XIX w. – przedstawia na mapie rozwój terytorialny Stanów Zjednoczonych w pierwszej połowie XIX w. 	<p>historyczny</p> <ul style="list-style-type: none"> – filmy na temat wojny secesyjnej (zob. filmografia w podręczniku). 	
<p>Gospodarka Stanów Zjednoczonych</p>			<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polegał amerykański sposób produkcji. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia założenia i znaczenie doktryny Monroe – charakteryzuje relacje mocarstw europejskich z państwami Ameryki w XIX w. – charakteryzuje sytuację polityczną, 		

				gospodarczą i społeczną w Stanach u progu wojny secesyjnej – przedstawia na mapie przebieg wojny secesyjnej – przedstawia udział Polaków w wojnie secesyjnej – ocenia znaczenie wojny secesyjnej dla dalszych losów Stanów Zjednoczonych.		
Blok powtórzeniowy	1	IV	– posługuje się materiałem z działów 2.1, 2.2 3.1, 3.2, 3.3 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6 5.3	– posługuje się materiałem z działów 2.1, 2.2 3.1, 3.2, 3.3 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6 5.3	ćwiczenia z podręcznika	wykonanie zadań
Sprawdzian	1	IV	– posługuje się materiałem z działów 2.1, 2.2 3.1, 3.2, 3.3 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6 5.3	– posługuje się materiałem z działów 2.1, 2.2 3.1, 3.2, 3.3 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6 5.3	arkusz sprawdzianu	wykonanie zadań

<p>12. Europa i świat na przełomie wieków</p> <p>Europa</p> <p>Bismarcka – system sojuszy</p> <p>II Rzesza</p> <p>Monarchia austro-węgierska</p> <p>III Republika Francuska</p> <p>Brytyjska izolacja i równowaga sił</p> <p>Rosja</p>	<p>3</p>	<p>6.1</p> <p>6.2</p> <p>6.3</p> <p>6.4</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty i przyporządkowuje je do wydarzeń: 1882, 1904, 1905–1907, 1907</p> <p>– wyjaśnia pojęcia i terminy i posługuje się nimi: trójprzymierze, trójporozumienie, federacja, kanclerz, sobór watykański I, kulturkampf, germanizacja, socjaliści, autonomia, równowaga sił (<i>balance of power</i>), wspaniała izolacja (<i>splendid isolation</i>), dominium, pogrom, antysemityzm, rusyfikacja, <i>Weltpolitik</i>, <i>entente cordiale</i>, rewolucja 1905 r., kocioł bałkański, kolonializm, imperium kolonialne, kolonia, półkolonia, metropolia</p> <p>– przedstawia postaci: Aleksander II Romanow, Franciszek Józef I Habsburg, Wilhelm I Hohenzollern,</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty i przyporządkowuje je do wydarzeń: 1867, 1869–1870, 1872, 1873, 1877, 1878, 1879, 1881, 1882, 1884–1885, 1887, 1891, 1894, 1898, 1899, 1901, 1902, 1904, 1904–1905, 1907, 1908, 1910, 1911–1912, 1912</p> <p>– wyjaśnia pojęcia i terminy i posługuje się nimi: układ reasekuracyjny, Reichstag, Bundesrat, <i>belle époque</i>, <i>fin de siècle</i>, dekadencja, monarchiści, republikanie, legitymiści, orleaniści, bonapartyści, wigowie, torysi, Partia Liberalna, Partia Konserwatywna, pansławizm, kongres w Berlinie, samodzielnawie, krwawa niedziela w Petersburgu, narodnicy, eserowcy, Rady Delegatów Robotniczych, Duma Państwowa, kadeci, autokracja, <i>obszczina</i>, Młoda Turcja,</p>	<p>Metody:</p> <p>– wykład</p> <p>– praca z podręcznikiem</p> <p>– praca z tekstami źródłowymi</p> <p>– praca z mapą.</p> <p>Środki dydaktyczne:</p> <p>– podręcznik</p> <p>– atlas historyczny.</p>	<p>Ocenianie dotyczy:</p> <p>– poziomu wiedzy (aktywność na lekcji, kartkówka)</p> <p>– poziomu umiejętności (aktywność na lekcji, analiza tekstów źródłowych, karty pracy, praca projektowa).</p>
---	----------	---	--	--	--	---

<p>Aleksandra III</p> <p>Bałkany</p> <p>Francja i Rosja</p> <p><i>Weltpolitik</i></p> <p><i>Entente cordiale</i></p> <p>i</p> <p>trójporozumienie</p> <p>„Krwawa niedziela” w Petersburgu i rewolucja 1905 r.</p> <p>Reformy stołypinowskie</p>			<p>Otto von Bismarck, Aleksander III Romanow, Wilhelm II Hohenzollern, Mikołaj II Romanow, Piotr Stołypin, Wiktoria Hanowerska</p> <p>– charakteryzuje układ sił w Europie pod koniec XIX i na początku XX w.</p> <p>– opisuje mapę polityczną Europy pod koniec XIX i na początku XX w.</p> <p>– przedstawia założenia i metody kulturkampfu</p> <p>– przedstawia założenia i metody walki Bismarcka z socjalistami</p> <p>– charakteryzuje politykę zagraniczną kanclerza Bismarcka</p> <p>– charakteryzuje politykę zagraniczną Wilhelma II Hohenzollerna</p> <p>– charakteryzuje politykę zagraniczną Rosji w drugiej połowie</p>	<p>panturkizm, chinina, Kompania Wschodnioindyjska, konferencja w Berlinie, Liga Muzułmańska, polityka otwartych drzwi (<i>Open Door Policy</i>), powstanie bokserów, Kanał Panamski, wojny burskie, Burowie, skauting</p> <p>– przedstawia postaci: Pius IX, Alfred Dreyfus, William Gladstone, Beniamin Disraeli, Theobald von Bethmann Hollweg, Mustafa Kemal Paşa, Abdulhamid II, Leopolda II Koburg, Robert Baden-Powell</p> <p>– charakteryzuje ustrój i sytuację wewnętrzną II Rzeszy w drugiej połowie XIX i na początku XX w.</p> <p>– charakteryzuje politykę wewnętrzną kanclerza Bismarcka</p> <p>– ocenia skuteczność polityki zagranicznej Bismarcka</p>		
---	--	--	---	--	--	--

<p>Kocioł bałkański</p> <p>Dominacja Europejczyków w XIX w.</p> <p>Podział Afryki</p> <p>Azja – kolonie i półkolonie</p> <p>Ameryka Łacińska – zależność</p> <p>Białe osadnictwo</p>		<p>XIX w. i na początku XX w.</p> <p>– charakteryzuje politykę zagraniczną Austro-Węgier w drugiej połowie XIX w. i na początku XX w.</p> <p>– charakteryzuje politykę zagraniczną Francji w drugiej połowie XIX w. i na początku XX w.</p> <p>– charakteryzuje politykę zagraniczną Wielkiej Brytanii w drugiej połowie XIX w. i na początku XX w.</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegała brytyjska polityka równowagi sił</p> <p>– przedstawia relacje niemiecko-rosyjsko-austriackie w drugiej połowie XIX w.</p> <p>– przedstawia relacje rosyjsko-francuskie w drugiej połowie XIX w.</p>	<p>– charakteryzuje ustrój i sytuację wewnętrzną Francji w drugiej połowie XIX i na początku XX w.</p> <p>– charakteryzuje ustrój i sytuację wewnętrzną monarchii Habsburgów w drugiej połowie XIX i na początku XX w.</p> <p>– charakteryzuje ustrój i sytuację wewnętrzną Wielkiej Brytanii w drugiej połowie XIX i na początku XX w.</p> <p>– przedstawia scenę polityczną Wielkiej Brytanii w drugiej połowie XIX w.</p> <p>– charakteryzuje ustrój i sytuację wewnętrzną Rosji w drugiej połowie XIX i na początku XX w.</p> <p>– charakteryzuje politykę wewnętrzną Aleksandra III</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki wojny rosyjsko-japońskiej</p>		
--	--	---	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia relacje francusko-brytyjskie w drugiej połowie XIX w. – przedstawia genezę <i>entente cordiale</i> – przedstawia genezę trójporozumienia – przedstawia relacje niemiecko-włosko-austriackie w drugiej połowie XIX w. – przedstawia genezę trójprzymierza – przedstawia genezę, przebieg i skutki rewolucji 1905 r. – charakteryzuje XIX-wieczny kolonializm – wyjaśnia, z czego wynikała dominacja Europejczyków na innych kontynentach pod koniec XIX w. – wyjaśnia, dlaczego Bałkany końca XIX i początku XX w. nazywano kotłem. 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje główne ugrupowania polityczne czasów rewolucji 1905 r.: eserowców i narodników – charakteryzuje okres rządów Piotra Stołypina – ocenia system polityczny i społeczny Rosji na tle przemian w XIX-wiecznej Europie – charakteryzuje kierunki przemian społecznych i politycznych w państwach europejskich – charakteryzuje politykę kolonialną Wielkiej Brytanii – przedstawia na mapie podział kolonialny Afryki – przedstawia na mapie podział kolonialny Azji – charakteryzuje ekspansję kolonialną mocarstw europejskich i Stanów Zjednoczonych 		
--	--	--	--	--	--

				<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje politykę poszczególnych mocarstw w koloniach – analizuje polityczne, gospodarcze i społeczne przyczyny oraz następstwa podbojów kolonialnych państw europejskich w Azji i Afryce – przedstawia przyczyny i skutki wojen burskich – wyjaśnia, czym był brytyjski skauting – charakteryzuje sytuację na Bałkanach w drugiej połowie XIX w. – przedstawia ruchy narodowe na terenie imperium osmańskiego – charakteryzuje ruch młodoturecki – charakteryzuje ruch pansławizmu – wskazuje na mapie obszary na różnych kontynentach sporne między mocarstwami.		
--	--	--	--	--	--	--

<p>13. Wokół Pacyfiku</p> <p>Stany Zjednoczone</p> <p>Narodziny dominium Kanady</p> <p>Wojna o saletrę</p> <p>Rewolucja meksykańska</p> <p>Związek Australijski</p> <p>Nowa Zelandia</p> <p>Chiny cesarskie</p>	<p>1</p>	<p>2.2</p> <p>6.1</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty i przyporządkowuje je do wydarzeń: 1904–1905</p> <p>– wyjaśnia pojęcia i terminy i posługuje się nimi: Dziki Zachód, rezerwat, segregacja rasowa, republikanie, demokraci, monopol, korporacja, dominium, Aborygen, Maorys, szogun, samuraj</p> <p>– przedstawia postaci: Siedzący Byk, Geronimo, John D. Rockefeller, Mutsuhito</p> <p>– charakteryzuje sytuację wewnętrzną Stanów Zjednoczonych w drugiej połowie XIX i na początku XX w.</p> <p>– charakteryzuje kierunki przemian społecznych i politycznych w Stanach Zjednoczonych</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegał proces koncentracji kapitału i produkcji</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty i przyporządkowuje je do wydarzeń: 1824, 1840, 1845, 1867, 1867–1868, 1869, 1871, 1874, 1876–1886, 1877, 1879, 1882, 1889, 1890, 1898, 1899–1901, 1901, 1904–1914, 1907, 1910, 1911, 1912, 1917</p> <p>– wyjaśnia pojęcia i terminy i posługuje się nimi: teoria pogranicza, program Objawionego Przeznaczenia, WASP (<i>White Anglo-Saxon Protestant</i>), kartel, trust, syndykat, ustawa antytrustowa, wojna o saletrę, powstanie bokserów, Kuomintang, Meiji</p> <p>– przedstawia postaci: Theodore Roosevelt, Szalony Koń, George Custer, Woodrow Wilson, Emiliano Zapata, Benito Juárez, Porfirio Díaz, Pancho Villa, Truganini, Sun</p>	<p>Metody:</p> <p>– wykład</p> <p>– praca z podręcznikiem</p> <p>– praca z tekstami źródłowymi</p> <p>– praca z mapą.</p> <p>Środki dydaktyczne:</p> <p>– podręcznik</p> <p>– atlas historyczny.</p>	<p>Ocenianie dotyczy:</p> <p>– poziomu wiedzy (aktywność na lekcji, kartkówka)</p> <p>– poziomu umiejętności (aktywność na lekcji, analiza tekstów źródłowych, karty pracy, praca projektowa).</p>
--	----------	-----------------------	---	---	--	---

<p>i republikańskie</p> <p>Japonia</p>			<p>i jakie miał skutki dla gospodarki amerykańskiej i europejskiej</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje sytuację wewnętrzną i międzynarodową Chin pod koniec XIX i na początku XX w. – wyjaśnia, na czym polegała i czemu służyła polityka otwartych drzwi w Chinach – przedstawia okoliczności upadku cesarstwa w Chinach i początku republiki – charakteryzuje ustrój i sytuację wewnętrzną Japonii w drugiej połowie XIX w. i na początku XX w. – charakteryzuje kierunki przemian społecznych i politycznych w Japonii. 	<p>Yat-Sen</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje rozwój terytorialny, gospodarczy oraz przemiany społeczno-kulturowe w Stanach Zjednoczonych w XIX w. – przedstawia scenę polityczną Stanów Zjednoczonych pod koniec XIX i na początku XX w. – przedstawia proces zasiedlania Dzikiego Zachodu – przedstawia politykę rządu amerykańskiego wobec Indian – charakteryzuje politykę władz Stanów Zjednoczonych wobec ludności murzyńskiej – charakteryzuje politykę gospodarczą rządu amerykańskiego pod koniec XIX i na początku XX w. – charakteryzuje sytuację krajów Ameryki Łacińskiej w drugiej 		
--	--	--	---	--	--	--

				<p>połowie XIX i na początku XX w.</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia najważniejsze wydarzenia, takie jak wojna o saletrę i rewolucja meksykańska – scharakteryzuje sytuację społeczną i prawno-polityczną Kanady pod koniec XIX i na początku XX w. – charakteryzuje sytuację społeczną i prawno-polityczną Australii pod koniec XIX i na początku XX w. – charakteryzuje sytuację społeczną i prawno-polityczną Nowej Zelandii pod koniec XIX i na początku XX w. – wyjaśnia, czym było powstanie bokserów – charakteryzuje rządy Mutsuhito w Japonii – prześledzi na mapie strefy wpływów w rejonie Dalekiego Wschodu na przełomie XIX i XX w.		
--	--	--	--	--	--	--

14. Cywilizacja przemysłowa	2	2.1	Uczeń:	Uczeń:	Metody:	Ocenianie
		2.2	– zna daty i przyporządkowuje je do	– zna daty i przyporządkowuje je do	– wykład	dotyczy:
		3.1	wydarzeń: 1889	wydarzeń: 1864, 1879, 1885, 1889,	– praca	– poziomu
		3.4	– wyjaśnia pojęcia i terminy	1891, 1898, 1899, 1902, 1911, 1919	z podręcznikiem	wiedzy
		6.5	i posługuje się nimi: cywilizacja	– wyjaśnia pojęcia i terminy	– praca	(aktywność
		6.6	przemysłowa, sterowiec, Kanał	i posługuje się nimi: walka klas,	z tekstami	na lekcji,
		Przestrzeń i komunikacja	Sueski, telegraf, społeczeństwo	społeczeństwo bezklasowe,	źródłowymi	kartkówka)
		Przestrzeń i informacja	klasowe, społeczeństwo stanowe,	reformizm, rewizjonizm, państwo	– praca z mapą.	– poziomu
		Czas i jego ujednoczenie	arystokracja, burżuazja, proletariats,	narodowe, solidaryzm społeczny,		umiejętności
		Więzi międzyludzkie – klasy	klasa średnia, industrializacja,	gorset, Uniwersytet Latający	Środki	(aktywność
Więzi międzyludzkie – narody	alfabetyzacja, unifikacja kulturowa,	– przedstawia postaci: Wilhelm	dydaktyczne:	na lekcji,		
Życie codzienne	socjaldemokracja, marksizm,	Röntgen, Ludwik Pasteur, Robert	– podręcznik.	analiza		
	rewolucja proletariatu,	Koch, Ronald Ross, Fryderyk		tekstów		
	Międzynarodówka, sanktuarium,	Engels, Eduard Bernstein, Róża		źródłowych,		
	dyskryminacja, nacjonalizm, rasizm,	Luksemburg, Włodzimierz Lenin,		karty pracy,		
	katolicka nauka społeczna,	Jane Austen, siostry Brontë, George		praca		
	chrześcijańska demokracja,	Sand, Eliza Orzeszkowa, Maria		projektowa).		
	chadecja, emancypacja, sufrażystki,	Konopnicka, Gustav Flaubert, Lew				
	moralność wiktoriańska	Tołstoj				
	– przedstawia postaci: Alfred	– charakteryzuje przemiany				
	Bernhard Nobel, Maria Skłodowska-	cywilizacyjne w Europie w drugiej				

<p>Nauka i przemysł</p> <p>Historia jako nauka</p> <p>Socjalna demokracja</p> <p>Nacjonalizm</p> <p>Chrześcijańska demokracja</p> <p>Religijność</p> <p>Pozycja kobiet w społeczeństwie przemysłowym</p> <p>Walka o prawa</p>		<p>Curie, Karol Marks, Leon XIII, Wiktoria Hanowerska</p> <p>– wymienia dziedziny, w których zachodziły największe przemiany cywilizacyjne w drugiej połowie XIX i na początku XX w.</p> <p>– przedstawia najważniejsze zmiany w komunikacji i obiegu informacji, jakie zaszły w drugiej połowie XIX i na początku XX w.</p> <p>– wymienia nowe metody komunikacji z końca XIX w.</p> <p>– wyjaśnia, jakie zmiany zaszły w postrzeganiu czasu i jaki miało to wpływ na życie codzienne</p> <p>– przedstawia zmiany, jakie zachodziły w strukturze społeczeństw europejskich w drugiej połowie XIX w.</p> <p>– charakteryzuje XIX-wieczne społeczeństwo klasowe</p>	<p>połowie XIX w.</p> <p>– przedstawia najważniejsze wynalazki, które wpłynęły na rozwój komunikacji</p> <p>– wyjaśnia społeczne, gospodarcze, kulturowe i polityczne konsekwencje rozwoju komunikacji w drugiej połowie XIX w.</p> <p>– porówna społeczeństwo klasowe ze stanowym</p> <p>– wyjaśnia, jakie konsekwencje miały przeobrażenia społeczeństw stanowych w klasowe</p> <p>– wyjaśnia, jakie konsekwencje miało powstanie XIX-wiecznych więzi narodowych</p> <p>– podaje przykłady badań i odkryć naukowych z drugiej połowy XIX w., które zmieniły życie codzienne i przemysł</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób zmieniło</p>		
---	--	--	--	--	--

wyborcze dla kobiet			– przedstawia proces formowania się świadomości narodowej	się w XIX w. postrzeganie badań historycznych		
Edukacja kobiet			– charakteryzuje czynniki sprzyjające rozwojowi badań naukowych	– wymienia nazwiska najważniejszych przywódców ruchu socjalistycznego		
Moralność wiktoriańska			– przedstawia wpływ nauki na życie codzienne i przemysł w drugiej połowie XIX w.	– porównuje najważniejsze ideologie drugiej połowy XIX w.: nacjonalizm, socjalizm oraz marksizm		
			– charakteryzuje kierunki polityczne: socjalistyczny, komunistyczny i socjaldemokratyczny	– wyjaśnia genezę ruchów socjalistycznych		
			– charakteryzuje XIX-wieczny nacjonalizm	– porównuje kierunki polityczne: socjalistyczny, socjaldemokratyczny i komunistyczny w drugiej połowie XIX w.		
			– charakteryzuje nurt polityczny chrześcijańskiej demokracji	– wyjaśnia genezę katolickiej nauki społecznej Kościoła		
			– charakteryzuje ruch emancypacji kobiet w Stanach Zjednoczonych i w Europie	– ocenia pozycję i rolę papieża w Europie drugiej połowy XIX w.		
			– wymienia główne cechy moralności wiktoriańskiej.	– przedstawia najważniejsze zmiany w religijności w drugiej połowie		

				<p>XIX w.</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia zmiany w statusie prawnym i społecznym kobiet pod koniec XIX i na początku XX w. – przedstawia i ocenia społeczne oraz kulturowe skutki rewolucji przemysłowej. 		
<p>15. Nowoczesne społeczeństwo i nowy styl życia</p> <p>Elektryczność</p> <p>Metro i tramwaje</p> <p>Lotnictwo cywilne</p> <p>Handel</p> <p>Miasto</p>	2	<p>2.3</p> <p>6.5</p> <p>6.6</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia i terminy i posługuje się nimi: kultura masowa, sterowiec, industrializacja, alfabetyzacja, prawa autorskie, gramofon, „Sokół”, skauting, harcerstwo, olimpiada – przedstawia postaci: Sokrat Starynkiewicz, Stanisław Wyspiański, Stefan Żeromski, Henryk Sienkiewicz, Bolesław Prus, Joseph Pulitzer, Thomas Edison, Guglielmo Marconi – wyjaśnia, jak przebiegała 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty i przyporządkowuje je do wydarzeń: 1839, 1863, 1867, 1877, 1879, 1881, 1887, 1895, 1896, 1904 – wyjaśnia pojęcia i terminy i posługuje się nimi: zeppelin, koncepcja miasta-ogrodu, fonograf, alfabet Morse’a, dagerotypia, fotoplastykon, kinematograf – przedstawia postaci: Ignacy Łukasiewicz, Thomas Edison, Joseph Swan, Orville i Wilbur Wright, Ferdynand Zeppelin, Gustaw Eiffel, Ebenezer Howard, 	<p>Metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wykład – praca z podręcznikiem – praca z tekstami źródłowymi – praca z mapą. <p>Środki dydaktyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podręcznik. 	<p>Ocenianie dotyczy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – poziomu wiedzy (aktywność na lekcji, kartkówka) – poziomu umiejętności (aktywność na lekcji, analiza tekstów źródłowych,

Higiena		elektryfikacja – wymienia nowe środki transportu z końca XIX w.	Adam Asnyk, Konrad Prószyński, Honoriusz Balzak, Emil Berliner, Louis Jacques Daguerre, August i Ludwik Lumière, Pierre de Coubertin, Robert Baden-Powell, Agnes Baden-Powell, Andrzej i Olga Małkowscy		karty pracy, praca projektowa).
Industrializacja i alfabetyzacja		– przedstawia zmiany, jakie zachodziły w przestrzeni miejskiej pod koniec XIX w.	– charakteryzuje przemiany cywilizacyjne w Europie w drugiej połowie XIX w.		
Walka o kulturę narodową		– przedstawia zmiany zachodzące w dziedzinie życia codziennego pod koniec XIX w., obejmujące m.in. higienę, spędzanie czasu wolnego i rozrywki, konsumpcję, modę	– wyjaśnia społeczne, gospodarcze, kulturowe konsekwencje elektryfikacji pod koniec XIX w.		
Wiek powieści		– wyjaśnia, jak rodziła się kultura masowa w drugiej połowie XIX w.	– przedstawia najważniejsze wynalazki, które wpłynęły na rozwój transportu		
Zmiany w modzie		– wymienia najważniejsze elementy kultury masowej z przełomu XIX i XX w.	– wyjaśnia społeczne, gospodarcze, kulturowe i polityczne konsekwencje rozwoju transportu w drugiej połowie XIX w.		
Nowoczesne dziennikarstwo		– przedstawia zjawisko zainteresowania sportem w drugiej połowie XIX w.	– przedstawia najważniejsze		
Muzyka dla wszystkich					
Radio – „telegraf bez drutu”					

Fotografia				wynalazki, które wpłynęły na zmiany życia codziennego mieszkańców Europy pod koniec XIX w.		
Kinematograf				– charakteryzuje nowe media: nowoczesną masową prasę, radio, kino, fotografię		
Sport				– rozpoznaje i ocenia dorobek kulturowy końca XIX w.		
Sokol, Sokół, Sokil						
16. Ziemie polskie w czasach industrializacji	3	4.1	Uczeń:	Uczeń:	Metody:	Ocenianie dotyczy:
		4.2	– zna daty i przyporządkowuje je do wydarzeń: 1905	– zna daty i przyporządkowuje je do wydarzeń: 1861, 1866, 1869, 1872, 1873, 1882, 1885, 1887, 1892, 1893, 1895, 1897, 1901, 1906, 1907, 1908	– wykład	– poziomu wiedzy
		4.6			– praca z podręcznikiem	(aktywność na lekcji, kartkówka)
		5.1	– wyjaśnia pojęcia i terminy	– wyjaśnia pojęcia i terminy	– praca z tekstami	
Industrializacja na ziemiach polskich		5.2	i posługuje się nimi: industrializacja, pańszczyzna, uwłaszczenie,	i posługuje się nimi: luksemburgizm, syjonizm, Kraj Nadwiślański, ziemie zabrane, Szkoła Główna	źródłowymi	– poziomu umiejętności
		5.4	asymilacja, polonizacja,	w Warszawie, Cesarski Uniwersytet Warszawski, tzw. ucieczka	– praca z mapą	(aktywność na lekcji, analiza
		5.5	dyskryminacja, pogrom, rusyfikacja,	ze Wschodu, Komisja	– praca z historycznym filmem	
Przedsiębiorcy		5.6	germanizacja, cenzura prewencyjna, rugi pruskie, deklasacja, unicy, kulturkampf, inteligencja, praca		fabularnym.	
Żydzi			organiczna, pozytywizm,			

Rusyfikacja			konserwatyzm, trójlojalizm, stańczycy, autonomia galicyjska, federacja, PPS, PSL, endecja, narodowa demokracja, rewolucja 1905 r.	Kolonizacyjna, Hakata, ustawa kagańcowa, Centralne Towarzystwo Gospodarcze, krakowska szkoła historyczna, warszawska szkoła historyczna, podolacy, <i>liberum conspiro</i> , Polska Akademia Umiejętności, patent lutowy, Sejm Krajowy, Koło Polskie, Socjalno-Rewolucyjna Partia „Proletariat”, Polska Partia Socjalistyczna (PPS), PPS-Lewica, PPS-Frakcja Rewolucyjna, Polska Partia Socjaldemokratyczna Galicji i Śląska Cieszyńskiego, Socjaldemokracja Królestwa Polskiego (SDKP), Socjaldemokracja Królestwa Polskiego i Litwy (SDKPiL), Liga Polska, Liga Narodowa, Stronnictwo Narodowo-Demokratyczne, Stronnictwo Ludowe, Polskie	Środki dydaktyczne: – podręcznik – filmy na temat życia pod zaborami w drugiej połowie XIX w. (zob. filmografia w podręczniku).	tekstów źródłowych, karty pracy, praca projektowa, analiza filmu fabularnego).
Germanizacja						
Czynniki integrujące Polaków			– przedstawia postaci: Michał Drzymała, Bolesław Prus, Stefan Żeromski, Józef Piłsudski, Roman Dmowski, Wincenty Witos			
Konserwatyzm i trójlojalizm			– przedstawia proces industrializacji na ziemiach polskich			
Autonomia galicyjska			– wymienia czynniki sprzyjające industrializacji ziem polskich i hamujące ten proces			
Ruchy polityczne na ziemiach polskich			– charakteryzuje sytuację społeczności żydowskiej na ziemiach polskich pod koniec XIX w. i na początku XX w.			
Rewolucja 1905 r.			– charakteryzuje politykę rusyfikacji na ziemiach polskich			
			– charakteryzuje politykę			

<p>na ziemiach polskich</p>			<p>germanizacji na ziemiach polskich – charakteryzuje różne postawy Polaków wobec zaborców – przedstawia działania w nurcie pracy organicznej i pracy u podstaw – wymienia czynniki integrujące Polaków pod zaborami – wyjaśnia, na czym polegała autonomia galicyjska – wymienia i charakteryzuje główne ruchy polityczne na ziemiach polskich w drugiej połowie XIX i na początku XX w.: ruch narodowy, robotniczy i ludowy.</p>	<p>Stronnictwo Ludowe (PSL), PSL „Piast” i PSL-Lewica, ruch wszechpolski, Bund, Organizacja Bojowa PPS, lokaut – przedstawia postaci: Karol Scheibler, Róża Luksemburg, Karol Godula, Ignacy Łukasiewicz, Hipolit Cegielski, Teodor Herzl, Fiodor Berg, Ferdinand Hansemann, Hermann Kennemann, Heinrich Tiedemann, Zygmunt Feliński, Adam Krasiński, Mieczysław Ledóchowski, Aleksander Świętochowski, Karol Libelt, Michał Bobrzyński, Walerian Kalinka, Józef Szujski, Tadeusz Korzon, Władysław Smoleński, Leo von Caprivi, Wacław Zaleski, Agenor Gołuchowski, Ludwik Waryński, Feliks Perl, Stanisław Wojciechowski, Julian Marchlewski,</p>		
-----------------------------	--	--	---	---	--	--

				<p>Feliks Dzierżyński, Zygmunt Balicki, Jan Ludwik Popławski, Stanisław Stojalowski, Ignacy Daszyński, Herman Lieberman, Jędrzej Moraczewski, Jan Stapiński</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób zmiany związane z industrializacją wpływały na tkankę miejską i na strukturę społeczną</p> <p>– wymienia najważniejsze ośrodki i okręgi przemysłu na ziemiach polskich w drugiej połowie XIX w.</p> <p>– porówna przebieg procesów industrializacji na obszarach poszczególnych zaborów</p> <p>– wyjaśnia wewnętrzne i zewnętrzne przyczyny odmiennego rozwoju gospodarczego ziem polskich w trzech zaborach</p> <p>– analizuje strukturę społeczeństwa w trzech zaborach,</p>		
--	--	--	--	---	--	--

				<p>z uwzględnieniem mniejszości narodowych i wyznaniowych, w tym ludności żydowskiej</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje ruch syjonistyczny – charakteryzuje i porównuje cele oraz metody polityki zaborców wobec społeczeństwa polskiego w okresie niewoli narodowej – rozpoznaje działania społeczeństwa sprzyjające rozwojowi tożsamości narodowej – przedstawi główne założenia warszawskiej i krakowskiej szkoły historycznej – wymienia najważniejszych liderów politycznych ruchu robotniczego, ludowego i narodowego na ziemiach polskich pod zaborami – porówna programy ruchu narodowego, ruchu ludowego i partii socjalistycznych		
--	--	--	--	---	--	--

				<p>– przedstawia przebieg i charakter rewolucji 1905 r. na ziemiach polskich</p> <p>– ocenia dorobek kultury polskiej XIX w. i jej wpływ na kształtowanie się tożsamości narodowej Polaków</p> <p>– porówna dynamikę zmian gospodarczych i społecznych na ziemiach polskich z przemianami europejskimi oraz synchronizuje wydarzenia z historii politycznej.</p>		
<p>17. Pierwsza wojna światowa, rewolucje rosyjskie i sprawa polska</p> <p>Wojny bałkańskie</p> <p>Przyczyny I wojny</p>	4	<p>V.1.1</p> <p>V.1.2</p> <p>V.1.3</p> <p>V.1.4</p> <p>V.1.5</p> <p>V.1.6</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty i przyporządkowuje je do wydarzeń: 1912–1913, 28 VI 1914, XI (X) 1917, 3 III 1918, 11 XI 1918, 1919</p> <p>– wyjaśnia pojęcia i terminy i posługuje się nimi: wojny bałkańskie, I wojna światowa, Wielka Wojna, zamach w Sarajewie, ultimatum, trójprzymierze,</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty i przyporządkowuje je do wydarzeń: 1914, VIII 1914, 6 VIII 1914, IX 1914, 1915, 1916, II–XII 1916, IV 1916, V 1916, VII 1916, 5 XI 1916, 25 XII 1916, 1917, II 1917, III 1917, 28 III 1917, IV 1917, VI 1917, 9 VII 1917, 15 VIII 1917, 6/7 XI (24/25 X) 1917, 1918, I 1918, VII 1918, 9 IX</p>	<p>Metody:</p> <p>– wykład</p> <p>– praca z podręcznikiem</p> <p>– praca z tekstami źródłowymi</p> <p>– praca z mapą.</p>	<p>Ocenianie dotyczy:</p> <p>– poziomu wiedzy (aktywność na lekcji, kartkówka)</p> <p>– poziomu umiejętności (aktywność</p>

światowej			trójporozumienie, ententa, państwa centralne, mobilizacja, wojna pozycyjna, wojna podwodna, U-boot, konwój, rewolucja lutowa, abdykacja, rewolucja październikowa, komuniści, bolszewicy, tezy kwietniowe, dyktatura proletariatu, Narodowa Demokracja, endecja, PPS, Legiony Polskie, orędzie Wilsona (14 punktów Wilsona), pokój brzeski, konferencja paryska, pokój wersalski, ład wersalski, Liga Narodów, plebiscyt, demilitaryzacja – przedstawia postaci: Franciszek Ferdynand Habsburg, Mikołaj II Romanow, Włodzimierz Lenin, Roman Dmowski, Józef Piłsudski, Józef Haller, Woodrow Wilson, Karol I Habsburg, Wilhelm II Hohenzollern	1918 – wyjaśnia pojęcia i terminy i posługuje się nimi: plan Schlieffena, sztab generalny, wojna błyskawiczna, Młoda Bośnia, ersatz, reglamentacja, blokada morska, Rada Delegatów Robotniczych i Żołnierskich, Rząd Tymczasowy, mienszewicy, Gwardia Czerwona, Komitet Wojskowo-Rewolucyjny, Rada Komisarzy Ludowych, eserowcy, SDKPiL, PPS-Lewica, Legion Puławski, PPS-Fracja Rewolucyjna, Związek Walki Czynnej, oddziały strzeleckie, I Kompania Kadrowa, Polska Organizacja Wojskowa, Akt 5 listopada, Rada Regencyjna, Błękitna Armia, Polski Korpus Posiłkowy, Komitet Narodowy Polski, kryzys przysięgowy, Polska	Środki dydaktyczne: – podręcznik – atlas historyczny.	na lekcji, analiza tekstów źródłowych, karty pracy, praca projektowa).
Zamach w Sarajewie						
Wybuch wojny						
Początek wojny						
Rok 1915						
Rok 1916						
Wojna poza Europą						
Nieograniczona wojna podmorska						
Rewolucje w Rosji						

Orientacje polskie w czasie wojny			<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie Bałkanów w polityce międzynarodowej – wymienia uczestników I wojny światowej 	<p>Siła Zbrojna, <i>Mitteleuropa</i>, prawo narodów do samostanowienia, aneksja, kontrybucja, Polska</p>		
Sprawa polska pod koniec wojny			<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia bezpośrednio okoliczności wybuchu I wojny światowej 	<p>Komisja Likwidacyjna, Związek Spartakusa, Republika Weimarska, <i>Dolchstoss</i>, izolacjonizm, terytoria mandatowe, traktat mniejszościowy</p>		
Koniec wojny			<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polegała wojna pozycyjna 	<p>(mały traktat wersalski)</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia postaci: Alfred 		
Europa wersalska			<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polegała wojna podwodna – przedstawić genezę i skutki rewolucji październikowej w Rosji – charakteryzuje frakcję bolszewików – charakteryzuje sprawę polską podczas I wojny światowej – przedstawia programy polityczne polskich orientacji w czasie I wojny światowej – przedstawia działania zaborców 	<p>von Schlieffen, Gavrilo Princip, Theobald von Bethmann Hollweg, Paul von Hindenburg, Erich Ludendorff, Aleksander Samsonow, Aleksiej Brusilow, Rasputin, Georgij Lwow, Aleksander Kierenski, Ławr Korniłow, Józef Stalin, Mikołaj Mikołajewicz Romanow, Władysław Sikorski, Kazimierz Sosnkowski, Marian Kuciel, Raymond Poincaré, Karl Liebknecht, Róża Luksemburg,</p>		

		<p>podejmowane w celu zyskania przychylności Polaków w trakcie wojny</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia okoliczności odzyskania przez Polskę niepodległości – przedstawia okoliczności rozpadu Austro-Węgier – przedstawia okoliczności likwidacji cesarstwa niemieckiego i powstania republiki w Niemczech – przedstawia na mapie Europy zmiany terytorialne, jakie zaszły wskutek I wojny światowej – przedstawia najważniejsze postanowienia traktatów pokojowych po I wojnie światowej. 	<p>Friedrich Ebert, Ferdynand Foch, David Lloyd George, Georges Clemenceau, Vittorio Orlando, Helmut von Moltke</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia na mapie podziały terytorialne, strefy wpływów i tereny sporne na obszarze Półwyspu Bałkańskiego na początku XX w. – przedstawia genezę, przebieg i skutki wojen bałkańskich – prześledzi na mapie zmiany terytorialne na Bałkanach pod koniec XIX i na początku XX w. – wyjaśnia genezę I wojny światowej – wyjaśnia, na czym polegał plan wojny błyskawicznej – przedstawia na mapie przebieg I wojny światowej – przedstawia działania zbrojne 		
--	--	--	---	--	--

				<p>na pozaeuropejskich frontach</p> <p>I wojny światowej i wyjaśnić, z czego one wynikały</p> <ul style="list-style-type: none"> – porówna specyfikę działań na froncie wschodni i zachodnim – wymienia nowe bronie zastosowane w czasie I wojny światowej, które zmieniły sposób prowadzenia działań zbrojnych – charakteryzuje zmiany, jakie zaszły w wojskowości w trakcie I wojny światowej, ocenia ich wpływ na dalsze dzieje wojen – przedstawia genezę i skutki rewolucji lutowej w Rosji – przedstawia przebieg rewolucji lutowej w Rosji – przedstawić przebieg rewolucji październikowej w Rosji – ocenia znaczenie rewolucji w Rosji dla losów I wojny światowej		
--	--	--	--	--	--	--

				<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia udział Polaków w działaniach militarnych na frontach I wojny światowej – wymienia najważniejsze jednostki wojskowe utworzone z Polaków w czasie I wojny światowej – dostrzega i wyjaśnia zmiany zachodzące w polityce mocarstw wobec sprawy polskiej, w tym charakteryzuje stanowisko Rosji i Stanów Zjednoczonych – porówna mapę Europy przed I wojną światową i w 1918 r. – charakteryzuje ład wersalski w Europie i na świecie – wymienia nazwiska głównych twórców ładu wersalskiego – ocenia konsekwencje I wojny światowej dla sytuacji politycznej, społecznej i gospodarczej krajów Europy.		
--	--	--	--	---	--	--

Blok powtórzeniowy	1	IV, V	– posługuje się materiałem z działów IV.2.1., 2.2, 2.3 3.1, 3.4 4.1, 4.2, 4.6 5.1, 5.2, 5.4, 5.5, 5.6 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6 V.1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6	– posługuje się materiałem z działów IV.2.1., 2.2, 2.3 3.1, 3.4 4.1, 4.2, 4.6 5.1, 5.2, 5.4, 5.5, 5.6 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6 V.1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6	ćwiczenia z podręcznika	wykonanie zadań
Sprawdzian	1	IV, V	– posługuje się materiałem z działów IV.2.1., 2.2, 2.3 3.1, 3.4 4.1, 4.2, 4.6 5.1, 5.2, 5.4, 5.5, 5.6 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6 V.1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6	– posługuje się materiałem z działów IV.2.1., 2.2, 2.3 3.1, 3.4 4.1, 4.2, 4.6 5.1, 5.2, 5.4, 5.5, 5.6 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6 V.1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6	arkusz sprawdzianu	wykonanie zadań
Sprawdzian końcowy (semestralny)	1	III, IV, V	– posługuje się materiałem z całego tomu XIX w.	– posługuje się materiałem z całego tomu XIX w.	arkusz sprawdzianu	wykonanie zadań